

ZPRAVODAJ

OBCE

PROSENICE

1/2020

**MOJE ROUŠKA CHRÁNÍ TEBE,
TVOJE ROUŠKA CHRÁNÍ MĚ**

Žáci naší základní školy slaví úspěchy ve sportu, přestože škola nemá sportovní zaměření. A jelikož ve zdravém těle je zdravý duch, daří se jim zvládnout bez obtíží i přestup na druhý stupeň ZŠ nebo víceletá gymnázia.

INFORMACE STAROSTY

Vážení spoluobčané,

nikdy by mě nenapadlo, že v tuto dobu nebude hlavním tématem jaro a příchod velikonočních svátků, ale pandemie koronaviru Covid-2019, která zasáhla celý svět. Opatření, která byla vydána v souvislosti s šířící se virovou nákazou, ovlivňují život v obci a život každého z nás. Plánované společenské a kulturní akce musejí být rušeny. Prozatím se tak stalo u následujících veřejných akcí:

- Výstava **Velikonoce v muzeu** (zahájení bylo původně plánováno počátkem března 2020)
- **Posezení s dříve narozenými** (21.3.2020), dle okolností bude řešen náhradní termín
- **Vynášení smrtky** (29.3.2020)
- **Noční pouť sv. Kopeček - sv. Hostýn** se zastávkou v Prosenicích (noc z 27. na 28.3.2020)

Taktéž akce **Uklidíme Prosenice**, plánovaná na sobotu 4.4.2020 musela být zrušena a bude navržen náhradní termín. Osud dalších plánovaných akcí není snadné předvídat. Vše bude záviset na vývoji pandemické situace a s ní souvisejících omezeních a opatřeních.

Také orgány veřejné správy jsou z části paralyzovány, je mnohem obtížnější cokoliv řešit a vyřizovat. Přesto se nevzdávám a snažím se posunovat projekty dál. Pokusím se ve stručnosti shrnout, co nového se událo od vydání posledního zpravodaje.

Opatrovnictví: O péči o osobu zbavenou právní způsobilosti jsem psal již v minulém vydání zpravodaje. Je to kontinuální různorodá činnost, která vyžaduje více a více administrativních úkonů. Např. je nutné doložení a zaevidování výdajového dokladu na každý rohlík, který daná osoba snědla...

Psi a psíci: Na to, že starosta má povinnost v kteroukoliv denní či noční dobu zajistit toulající psy, jsem si již zvykl. Že ale starosta musí převzít i ostatky (kousky) psa v kolejišti po srážce vlakem, je pro mě novou zkušeností. I tyto případy byly v prvním čtvrtletí tohoto roku řešeny.

Rekonstrukce vodovodního řadu: Nadále pokračuje rekonstrukce hlavního vodovodního řadu v obci. I nadále vyvstávají problematické situace, které je nutné ře-

šit. Jedná se o hledání alternativní trasy vedení apod. Funkční rekonstruovaný vodovod měl být do konce dubna a termín ukončení všech prací (zejména opravy komunikací) se odhaduje na konec měsíce května 2020.

Chodník K Žebračce: Mrazivé počasí oddálilo finální dokončení stavby chodníku v ul. K Žebračce. Zbývá zrealizovat terénní úpravy včetně zatravnění okolních ploch, předláždění části chodníku, kterou se stavebním považujeme za nerovnou a oprava propadlého místa v asfaltové komunikaci. Vše bude realizováno ihned, jakmile to teplotní podmínky umožní.

Vodovod v ul. Grymovská: Dne 26.2.2020 se uskutečnila 2. schůzka s vlastníky dotčených nemovitostí výstavbou vodovodu. Představena byla výsledná navržená trasa a doladovány byly trasy přípojek k jednotlivým RD. V současné době pracujeme na získání písemných souhlasů ode všech vlastníků, což do jisté míry komplikuje omezená možnost osobního setkávání. Termín realizace bude možné napláňovat jakmile budou získány všechny potřebné souhlasy a předpokládáný rozpočet této akce.

Kanalizace v ul. Osecká a Maloprosenská: Podařilo se vyřídit stavební povolení, které nabylo právní moci 6.4.2020. V těchto dnech oslovuji kvalifikované zpracovatele zadávacích dokumentací pro realizaci výběrového řízení v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Vzhledem k rozpočtované ceně 7,3 mil Kč bez DPH se jedná o tzv. podlimitní veřejnou zakázku, která je náročnější na administraci. Obdržené cenové nabídky na administraci toho výběrového řízení se pohybují mezi 40 a 50 tis. Kč bez DPH. Těsně před vydáním tohoto zpravodaje byla podána žádost o dotaci z Fondu na podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na území Olomouckého kraje 2020, kde je možné získat maximálně 3 mil. Kč.

Dopravní situace v ul. Maloprosenská a Grymovská: Další pokus o řešení neúnosné dopravní situace v těchto ulicích zhatilo vyhlášení nouzového stavu. Není možné realizovat osobní jednání se zástupci zainteresovaných stran a dálkové prostředky jsou bohužel neúčinné. Absolutní prioritou nyní je bohužel řešení pandemie, zbylé problémy jsou vytlačeny do pozadí...

Přechod pro chodce v ul. Grymovská: bylo získáno stavební povolení, příštích dnech bude probíhat výběr stavební firmy pro realizaci tohoto projektu.

Řád veřejného pohřebiště: Dle platné legislativy má obec povinnost vydat nový Řád veřejného pohřebiště. Byl zpracován povinný hydrogeologický posudek a přepracován byl text dle aktuálních požadavků. Nyní řešíme situaci, kdy část hřbitova je vedeno v katastru nemovitostí jako zahrada. A jak se písemně vyjádřilo Oddělení stavebního řádu Krajského úřadu Olomouckého kraje „Nelze po-

hřbívát ze zákona o pohřebnictví na zahradě. Pohřbívá se na pohřebišti, nikoliv na zahradě.“ Asi budeme muset poprosit nájemce, kteří mají hrobové místo na parcele p.č. 133/2, k.ú. Prosenice , aby případnou smrt odložili na dobu, kdy tato část hřbitova přestane být zahradou a stane se papírově pohřebišťem... Ať žije byrokracie!

Výstavba RD v obci: Po dlouhých peripetiích byla vydána 3 stavební povolení na rodinné domy v ul. Školní. Tři stavebníci zde již zahájili stavbu. Po změně vlastníka rozestavěného RD v ul. Zahradní pokračuje stavba i zde. Další novostavba v této ulici se připravuje.

Lokalita na Loukách: Vybrán byl zpracovatel územní studie, která je klíčovým dokumentem pro definici využití území včetně parcelace. Provedeno bylo komplexní geodetické zaměření a jsou řešeny nevyjasněné otázky ohledně inženýrských sítí, které danou lokalitu protínají. Celý tento proces směřuje k následnému návrhu na odkup, který bude předložen zastupitelstvu obce.

Obecní park: I v letošním roce rozšíříme počet herních prvků pro děti. Objednán byl **lezecký osmiúhelník** s lezeckou stěnou, šplhací tyčí, hrazdou, žebřinami, lanovou sítí, pavoučí lanovou sítí a šplhacími kruhy a **lanová dráha** s pojízdným sedákem o délce 20m. Instalován bude také venkovní pingpongový stůl, který byl pořízen loni. Původní písčitá vrstva cesty v parku, kde nerostla tráva a za deštivého počasí se zde držela voda, byla shrnuta a nahrazena kvalitní zeminou. Cílem je vybudování souvislé kvalitní travnaté plochy.

Ozdravné řezy a kácení stromů: Pro zajištění bezpečnosti zeleně v obci bylo provedeno odborné posouzení vzrostlých stromů certifikovanými arboristy. Označené nemocné, suché či jinak potenciálně nebezpečné stromy byly pokáceny, na dalších jsou prováděny ozdravné řezy a prořezy.

Výsadba ovocných stromů: V blízkém okolí obce bylo vysázeno Zbyňkem Švédíkem, Martinem Zmeškalem a Richardem Kolískem 18 ovocných stromů—švestek. Moc díky za tuto dobrovolnickou činnost a iniciativu. Vzhledem ke skutečnosti, že před dvěma týdny došlo ke krádeži 22 kusů ovocných stromku z nového sadu Martiny Šromové a Petra Skopala, nebudu raději upřesňovat přesnou lokalitu výsadby.

Revitalizace slepého ramene Bečvy, tzv. Panský rybník: Dokončena byla potřebná dokumentace a byla podána žádost o tzv. „společné povolení“. Následně bude přikročeno k podání žádosti o dotaci, která by měla být ve výši 100% užitelných výdajů. Započala také jednání s obcí Osek nad Bečvou o získání části pozemku p.č. 1071/2, k.ú. Osek n. B. , aby vodní plocha tzv. Panský rybník byla kompletně celá v majetku obce Prosenice. Následně by také měla dojít k úpravě

hranice katastrálních území, aby obec Prosenice nemusela zbytečně platit obci Osek nad Bečvou daň z nemovitostí za tento pozemek.

Pachtovní smlouvy: Podařilo se dořešit nové smlouvy na většinu obecních pozemků, které jsou využívány pro zemědělské účely. Výsledkem by měl být vyšší příjem do letošního rozpočtu obce za propachtované pozemky až o 450 tis. Kč oproti roku 2019.

Nové webové stránky obce: Připravujeme nové webové stránky obce. Měly by být přehlednější a hlavně mít výrazně jednodušší administrační systém pro práci s nimi. Aktuálně pracujeme na přenosu dat a informací z původních webových stránek.

Nová střecha stodoly: V letošním roce bude provedena rekonstrukce střešní krytiny stodoly u hřbitova, která se nachází v nejhorším stavu ze všech obecních budov. V současné době zastupitelstvo vybírá vhodný typ střešní krytiny, aby stylově zapadla do komplexu všech obecních budov Na Návsí 10 a především měla dlouhou životnost. Podána byla žádost o dotaci z programu Olomouckého kraje na tuto akci.

Dopravní značení Na Chmelínku: Získali jsme příslušné povolení pro realizaci změny dopravního značení v ulici Na Chmelínku, kde vznikne jednosměrná ulice pro zajištění plynulosti a bezpečnosti dopravy. Realizace byla objednána u SEK-NE spol. s r.o. s termínem plnění do poloviny měsíce dubna 2020.

Komunikace mezi domy Huňkových a Kolářkových v ul. Ke Mlýnu: Na tuto akci bylo vydáno stavební povolení. Nejpozději do poloviny dubna by stavba měla být zahájena.

Posílení vodovodního řadu a el. vedení v ul. K Žebračce: Firma ENPRO Energo s.r.o. dopracovává projekt na výstavbu nové podzemní kabelové sítě NN do 1kV jako náhradu za stávající nevyhovující síť v části ulice K Žebračce (směrem ke Strhanci). Investorem této akce bude ČEZ Distribuce a.s., termín realizace prozatím není znám. Před dokončením je také projekt na prodloužení hlavního vodovodního řadu, který bude financovat obec.

Závěrem bych chtěl moc poděkovat všem, kteří se podíleli na výrobě a distribuci roušek. Je velmi příjemný pocit, že v obci máme tolik skvělých lidí, kteří jsou ochotni a schopni vzájemně si pomoci! Přeji všem, ať stávající nepříznivé období zvládneme ve zdraví, ať se brzy můžeme setkávat a veselit se na kulturních a společenských akcích. Krásné prožití velikonočních svátků!

Luboš Zatloukal, starosta

JAK OBEC HOSPODAŘILA V ROCE 2019

Příjmy za rok 2019: 18 417 275,80 Kč

Výdaje za rok 2019: 15 975 018,10 Kč

Výsledek = přebytek hospodaření uložený na bankovní účet: 2 442 257,70 Kč

Velký otazník visí nad rozpočtovými příjmy obce v letošním roce 2020. Vzhledem k útlumu ekonomiky lze očekávat zejména pokles na straně daňových příjmů. Jak moc razantní tento pokles bude, ukáže až čas.

Luboš Zatloukal, starosta

Od počátku měsíce dubna myslivci pomáhají se závlahou nově vysazených stromů. Jako zavlažovací cisterna o objemu 2200 litrů slouží bývalý postřikovač na chmel, který na základě doporučení P. a O. Škrabalových pořídila obec koncem roku 2019. Děkujeme zvláště jménem žízničných stromečků, které budou dělat radost dalším generacím!

KAM S NÍM?

Netřídíte odpad? Proč? Třídění vás přeci nic nestojí! Ba naopak. Ušetříte si místo v popelnici a tím náklady za svoz. Roztříděním svého domácího odpadu pomůžete udržovat lepší životní prostředí. A to už přeci stojí za tu krátkou procházku na sběrné místo. Kam tedy s ním?

Papír jako jsou noviny, časopisy, kancelářský, sešity, kartony, knihy patří do modrého kontejneru. Najdete ho u COOPu a na parkovišti u kostela. Rozhodně sem však nevhazujte papír znečištěný nebo voskovaný!!! Tedy žádné pytle od stavebních materiálů, zamaštěné sáčky od potravin, hygienické pleny a ani kartony od vajíček!

Plast je dobře recyklovatelný, ale v přírodě nerozložitelný. Chcete-li zachovat přírodu čistou i dalším generacím, je nezbytné plast od komunálního odpadu separovat. Vhazovat jej můžete do žlutých kontejnerů, které se nachází u COOPu, na parkovišti u kostela a v ulici Na Chmelínku. Sešlápnuté PET lahve, plastové obaly, kelímky i polystyren do tříděného odpadu patří. Nevhazujte tam, prosím, novodurové trubky, obaly od motorových olejů či chemikálií, ani stavební polystyren.

Sklo je, stejně jako plast, v přírodě nerozložitelné a chemicky téměř inertní. Jeho nesporná výhoda spočívá v opakovatelné použitelnosti. Recyklovat jde tedy téměř stále dokola, aniž by degradovalo. Pro jeho vytrídění jsou v obci dvě nádoby. Bílá a zelená. Do obou se může dávat barevné i bílé sklo dohromady. Jednu nádobu na sklo najdete u COOPu a druhou na parkovišti u kostela. Ne každý však ví, že do tříděného skla nepatří drátěné sklo, autosklo, zrcadla, keramika nebo porcelán. S tím se našťestí u nás v obci potýkáme čím dál tím méně.

Jedlé tuky a oleje jsou další surovinou, kterou je možné recyklovat. Není jistě potřeba vysvětlovat, jakou paseku páchá tuk v kanalizačním řádu. O tomto problému již byl natočen nespočet dokumentů. Kam ho tedy vylít, když ne do výlevky dřezu? Po každém smažení slejte zbytek zchladlého tuku do PET lahve a uložte. Jakmile lahev naplníte, dobře ji uzavřete, odnesete na sběrné místo na parkovišti u kostela a vhodíte do popelnice s oranžovým víkem. Do popel-

nice olej v žádném případě nenalévejte přímo! Nepatří sem motorový nebo mazací olej, ale výhradně jedlé tuky a oleje. Takto vytríděné tuky a oleje se využijí při výrobě metylesteru, který se přidává do nafty jako biopalivo. Další využití po vyčištění je v kosmetickém průmyslu, gumárenství nebo v chemickém průmyslu. Tříděním tuků a olejů zamezíme poškození našeho kanalizačního řadu a kontaminaci podzemních vod.

Kovy můžete odevzdat přímo ve sběrně. Drobné kovové předměty, především plechovky od nápojů a konzervy, je určitě snadnější odnést na sběrné místo. Tím je parkoviště u kostela. Najdete zde menší šedou nádobu viditelně označenou nápisem KOVOVÉ OBALY.

Nebezpečný odpad do komunálního nepatří v žádném případě. Jeho svoz provádí 2x ročně spol. Biopas. O jeho svozu jsou obyvatelé obce informováni vždy v dostatečném předstihu letáčkem do schránky, hlášením v místním rozhlasu a na webových stránkách obce. V čase, který je vždy přesně uveden, přivezte na sběrné místo problémový odpad z vaší domácnosti jako je stará elektronika, barvy, ředidla a obaly od nich, chemikálie, staré léky, rtuťové teploměry, pneumatiky, prostředky na ochranu rostlin, baterie, zářivky atd.

Martina Kolísková, místostarostka

PROČ MÁ PES MÍT ČIP I ZNÁMKU

Jaké jsou nové povinnosti majitelů psů?

Od 1. ledna letošního roku vstoupila v účinnost novela veterinárního zákona č. 302/2017 Sb., která ukládá povinnost označovat psy na území České republiky mikročipem. Následná novela téhož zákona č. 368/2019 Sb., která nabyla účinnosti 15. ledna 2020, podmínky pro označování psů (zejména věk, v němž musí být štěňata označena) dále mírně upravila.

Co změny přinesly?

Povinné očkování psa proti vzteklině je platné pouze v případě, že je pes označený mikročipem.

Štěňata musí být označena mikročipem nejpozději do tří měsíců věku. Pokud přecházejí k novému majiteli dříve než ve třech měsících věku, musí být v okamžiku přechodu již označena. Mikročipem nemusí být označeni psi, kteří mají jasně čitelné tetování provedené před 3. 7. 2011.

Povinností chovatele psa v současné době je, aby v dokladu o očkování proti vzteklině (tj. v očkovacím průkazu, v pasu psa) bylo uvedeno číslo mikročipu, kterým je pes označen.

Kdo psa mikročipem označí?

Označení psů mikročipem provádějí soukromí veterinární lékaři, kteří jsou oprávněni vykonávat veterinární léčebnou a preventivní činnost. Pořizovací cena mikročipu se pohybuje cca mezi 120-450 Kč a závisí na jeho typu. Další částku si soukromí veterinární lékaři účtují za jeho aplikaci. Ceny jsou smluvní.

Co když psa čipem chovatel neoznačí?

Chovateli neoznačeného psa hrozí ve správním řízení pokuta ve výši až 50 tisíc Kč.

Má chovatel psa v Prosenicích nějaké další povinnosti?

Obecně závazná vyhláška obce Prosenice o místním poplatku ze psů stanovuje ohlašovací povinnost a výši poplatků. Poplatek za prvního psa činí 100 Kč a za každého dalšího 150 Kč. Chovatelé starší 65 let mají slevu.

Za prvního psa zaplatí pouze 50 Kč a za každého dalšího 100 Kč.

Samozřejmou povinností pro chovatele je uklízení exkrementů a držení psa na vodítku při jeho venčení na veřejném prostranství. Venčí-li vašeho psa děti, nepameneňte je na tuto povinnost upozornit. Tato povinnost však neplatí pouze v naší obci. Exkrementy je možné v sáčku hodit do odpadkových košů, které jsou v obci rozmístěny. Buďte, prosím, ohleduplní.

V současné době již není povinné označení psa známkou. Proč by ji však chovatel měl svému psovi pořídit? Pokud se vám pes v obci a okolí zaběhne, bude díky známce snadno identifikovatelný a nebude nutné volat odchytovou stanici (náklady za odchyt platí majitel psa). Jednoduše vás kontaktujeme a vy si svého psa odchytíte sami. Oproti tomu neexistuje jednotný registr očiňovaných psů, a my tak nemáme možnost majitele zatoulaného psa zjistit.

Martina Kolísková, místostarostka

DÍKY VAŠIM DARŮM CHARITA POMÁHÁ

Letošní dvacátý ročník „Tříkrálové sbírky“ proběhl v Prosenicích od pátku 3. ledna do neděle 5. ledna. Vybralo se přitom 24.684 Kč, což je o 2.554 Kč více než v loňském roce. To je zatím nejlepší výsledek.

Celkem se za prosenskou farnost vybralo 39.518 Kč (v Buku to bylo 6.190 Kč a v Radvanicích 8.644 Kč). Celkem se tedy za farnost vybralo o 2.704 Kč více než v loňském roce, což je velice pěkný výsledek. Poprvé sbírky proběhly i v Zámeštní Lhotě, kde místní přispěli částkou 3.336,- Kč, a v Sobíškách se v pokladničce umístěné na obecním úřadě sešlo rovných 500,- Kč.

Sbírka byla určena na pomoc lidem v nouzi a podporu charitního díla. Vybrané peníze byly odeslány na konto Charity České republiky, odkud se 65 % vrátilo do Oblastní charity Přerov. Charita Přerov finanční prostředky využije na pomoc pro rodiny s dětmi v tíživé životní situaci a na koupi kompenzačních pomůcek pro klienty domácí zdravotní a hospicové péče.

Velký dík Oblastní charity Přerov patří všem, kteří pomohli s realizací sbírky, jak pracovníkům obecního úřadu, tak i všem koledníkům, a hlavně všem dárcům, kteří přispěli jakoukoliv částkou.

Připravil: Ing. Milan Pospíšilík

ŠKOLU JSME MUSELI V BŘEZNU UZAVŘÍT

Ve školní družině jsme se s vervou a chutí pustili všichni společně v rámci projektu „KARNEVALY, MASOPUST A DALŠÍ LIDOVÁ VESELÍ“ do výroby nejrůznějších rekvizit a obrázků pro dětský karneval. A tak jsme si opravdu dosyta užili malování, kreslení, stříhání, lepení. A těch pohádkových písniček, co jsme objevili, a kdo chtěl si i vypořádat, zazpíval a ba i trochu „zakřepčil“.

Ale opravdu pak stálo za to vidět na karnevale výsledky našich činností! Pomocí našich prací vznikl velmi hezký kout POHÁDKOVÁ ŘÍŠE, stěny sokolovny byly tematicky vyzdobeny našimi obrázky, prostě šli jsme všichni skutečně z pohádky do pohádky. A panečku, že jich je. Vždyť my jsme si v podstatě zajímavou činností zopakovali mnoho pohádkových příběhů, připomněli jsme si pohádkové hrdiny, pohádkové zápletky a také tu důležitou myšlenku,

že v pohádce vítězí dobro nad zlem. O karnevalech a podobných aktivitách jsme si také hodně povídali, zajímavé bylo poznání, že lidé se rádi bavili v každé době. A abychom nezapomněli – ještě jsme si vyrobili máňásky na ruku - „ponožáky“. Projekt „RODINA“ - to bylo také hodně povídání, veselého soutěžení a také kreslení a malování našich rodin. Ještě chvíli zůstaneme u výtvarných činností – zúčastnili jsme se se svými pracemi celorepublikových výtvarných soutěží na téma „SVĚT OČIMA DĚTÍ“, „PŘÍRODA KOLEM NÁS“, dále jsme kreslili a malovali koně opět do celorepublikové soutěže „VÍCE WESTERNU PRO DĚTI“ a do dvoukolové soutěže „DĚTI MALUJÍ PRO KONTA BARIÉRY“. Je možné, že některý z našich obrázků bude vybrán do kalendáře.

A abychom nezapomněli, v rámci našeho vaření jsme si pochutnali na palačinkách a ovocném salátu.

A odskočíme do sportu, do činnosti, která k naší škole neodmyslitelně patří, ač, jak docela rádi zdůrazňujeme, vůbec nejsme sportovní škola. Rozsahem opravdu významnou sportovní akcí byla **v sobotu 25. ledna 2020 naše již tradiční Prosenská mažoretky – devátý ročník této celorepublikové soutěže v mažoretkovém sportu**, kterou u nás pořádáme.

A byl to prima den. Všechny závodnice se opravdu snažily, ta touha po vítězství se prostě nedala skrýt.

Dívali hodně viděli a mohli srovnávat. Sám se po celý den neslo povzbuzování a potlesk za výkony všech děvčat. Nad některými výkony se až tajil dech. A bez nějaké medaile z našeho soutěžení neodjížděl

snad ani jeden tým, ani jedna, ať malá začínající či již starší zkušená, mažoretky. I na náš tým čekalo hodně radosti. Děvčatům se dařilo a některá si odnášela domů nějakou tu medaili. Nás, domácí, ale velmi potěšily výkony všech našich děvčat. **V š e m d ě k u j e m e** za vzornou reprezentaci naší školy a obce. Velkou radost máme také z mnoha pochvalných slov, z řad jiných týmů, doprovázejících rodičů, závodnic a jejich trenérů,

rek, která věnují nám a celé organizaci této soutěže. A rádi děkujeme všem sponzorům, kteří svým přispěním pomohli nám, pořada-

telům, k velmi pěknému průběhu celé této celorepublikové kulturně sportovní akce.

Ve čtvrtek **30. ledna** čekalo na naše žáky rozdávání pololetního vysvědčení a již tradiční turnaj ve **stolním tenise**. Turnaj, jako obvykle, přivítaly děti s radostí a chutí si zasportovat a samozřejmě i s velkou snahou vyhrát, a stanout tak na pomyslných stupních vítězů. Jen nám bylo líto, že opět některé děti onemocněly a mezi nimi právě i ty, které si zásluku na přední umístění po právu dělaly. Hrál se ve třech **věkových kategoriích** a startující byli rozděleni vždy také na **kategorii hochů a dívek**.

A komu tedy patřila první tři místa?

V odpoledních hodinách turnaj tradičně pokračoval. Proběhla oblíbená **HRA RODINNÝCH TÝMŮ**.

1.,2. třída HOŠI	1.,2. třída DÍVKY	3. třída HOŠI	3. třída DÍVKY	4.,5. třída HOŠI	4.,5. třída DÍVKY
DOMINIK S.	VALENTINA D.	FILIP D.	SÁRA S.	TOMÁŠ S.	KATEŘINA O.
TOBIÁŠ L.	ADÉLA H.	VLASTIMIL P.	EMÍLIE O.	VOJTĚCH Z.	ELLEN M.
PETR P.	ELIŠKA H.	ZDENEK H.	TEREZA K.	MAREK P.	BARBORA O.

Z původně čtrnácti přihlášených týmů se nakonec utkalo týmů osm. Proč? Opět zařadovaly nemoci, které si dokáží vybrat vždy tu nejméně vhodnou dobu.

Ale nic to neubralo na sportovním zápale všech. Hrálo se ve dvou kategoriích:
I. - děti 4.,5. třídy a II. - děti 1.,2., 3. třídy vždy se svými „dospěláky“.

A tady jsou výsledky:

KATEGORIE II	KATEGORIE I
SÁRA S. s tátou	TOMÁŠ S. s tátou
DAVID K. s tátou	LUCIE M. s Petrem
TEREZA K. s bratrem	KATEŘINA O. s velkou Janou
DOMINIK S. s tátou	VOJTA Z. s Jakubem

Sportování v naší škole máme rádi. Proto taky zařazujeme do této činnosti různé druhy sportu.

Po tomto turnaji je to, jako by se mávlo kouzelným proutkem, protože i děti, kterým do této doby stolní tenis nic neříkal, jsou najednou jako proměněné a

„stolňák“ v družině je neustále v obležení. A to je dobře. A tak se společně bude-

me připravovat, zdokonalovat a těšit se na další ročník!

Z dalších sportovních aktivit je to opět **miniházená**. V rámci školní ligy jsme odehráli v únoru a březnu ve Velké Bystřici další dva turnaje. A musíme říct, že se nám daří a že dosahované výsledky vedou k naší radosti a docela jistě ke spokojenosti našich vedoucích, trenérů. Ještě pořád je co zlepšovat, ale pokud hrajeme, jak se říká „jeden za všechny a všichni za jednoho“, tak je to na výsledcích opravdu znát. Umístili jsme se na prvních místech, druhých, také čtvrtých, ale opravdu nejdůležitějším prvkem je naše spolupráce při hře.

A od sportu jdeme kousek dál - hurá, byl **dětský karneval**!

Letos pod heslem „Z pohádky do pohádky!“ A opravdu, pohádka střídala pohádku a pohádkami se také řídily veselé soutěžní úkoly. Tak například se louskaly oříšky veverky **PIZIZUBKY**, srážely se hlavy snad **STOHLAVÉHO draka**, super bylo **KOTLÍKOVÉ VAŘENÍ** vtipné kaše, osvobozovaly se dušičky vodníka „**PÍMRÁDOTA**“, motýl **EMANUEL** hledal svou **Makovou panenku**, **OTESÁNEK**

byl nakrmen kouzelnou kaší, aby nezbaštil všechny kolem sebe, z **PERNÍKOVÉ CHALOUPKY** se perníčky neloupaly, právě naopak, dětské perníčky chaloupku ještě více vyzdobily. Zahráli jsme si na **RYTÍŘE VE ZBROJI**, proběhlo královské soutěžení o „**NEJPIHOVATĚJŠÍHO**“ krále, hledali jsme korálky **BÁLOVÉ PRINCEZNIČKY**, všechny šikovné **KÁČI** vyrazily na pytlích s čerty do pekla pekelného, zvláštní je, že tam nikdo nedošel... Sálem se projel **KOUZELNÝ KRÁL**, který svým příjezdem **karneval** zahájil a všechny své poddané podělil **KRÁLOVSKÝM** penízkem. A kdo vydržel a tento peníz

nezbažil, mohl navštívit na závěr karnevalu **PENÍŽKOV-NÍK**, tady ještě obdržel malou odměnu za svou velkou výdrž. Karneval se povedl! Soutěžilo se, tančilo, prostě b y l o v e s e l o . V **DĚTSKÉM „TOMBOLÁRIU“** se se štěstím vyhrávalo.

Věříme, že se karneval všem líbil a že za rok se u nás znovu sejdeme na společné veselé zábavě dětí a

rodičů. A těšíme se na další akce a aktivity, které nás čekají do konce školního roku.

Je nám líto, že naše činnost byla přerušena uzavřením škol od 11. března 2020. Proto Vás žádáme o sledování webové stránky školy, kde zveřejňujeme veškeré aktuální informace. Učitelé zde pravidelně dětem zadávají úkoly a m a t e r i á l y k procvičování učiva. Žádáme

rodiče o spolupráci v této mimořádné situaci, aby s dětmi domácí přípravu nepodceňovali a pravidelně procvičovali doporučené učivo.

Za ZŠ a MŠ Prosenice Mgr. Jana Lapáčková a Mgr. Jarmila Matulová

DĚTI ZE ŠKOLKY SBÍRALY LÍZÁTKA

V lednu za pec si sednu... jedna z pranostik, které se ale naše Medvíďata nedrží.

Hned v lednu se děti z MŠ pustily do práce. Zapojily se do akce „Sbírka lízátek a plyšáků pro onkologicky nemocné děti“. Pod záštitou paní Nikoly Zajícové se sbírka předala onkologickému centru v Olomouci.

Jako každý rok, tak i letos se dětičky MŠ připravovaly a zároveň zúčastnily akce Prosenská mažoretky. Účast byla hojná, stejně jako medailová sklizeň! Velká gratulace!

Únor jsme přivítali dnem otevřených dveří v naší MŠ a ZŠ. Společně se školkou z Buku jsme měli možnost vyzkoušet školu nanečisto. Děti byly moc nadšené. S náramným těšením jsme vyrazili do Přerova na divadelní představení Včelí medvídci a užili jsme si i maňáskové divadlo v naší školce.

Koncem měsíce února se děti v programu Canisterapie učily správnému kontaktu s cizím psem. Mazlení s pejsky se jim moc líbilo.

Sobotní odpoledne 7. března patřilo v prosenické sokolovně maskám všeho druhu. Zvířátka, víly, několik pirátů a princezen vstoupilo do říše pohádek. Mnoho soutěží, tance, zážitků a sladkých dobrot.... děti odcházely spokojeně domů.

Děkujeme všem za hojnou účast. Sponzorům a rodičům děkujeme za podporu finanční, organizační i dobrůtkovou.

Za MŠ Prosenice Bc. Beáta Dostálová

ČERVENÉ ŠATY IVANKY SE STALY SYMBOLEM OSVOBOZENÍ PROSENIC

Vzpomínky Ivany Mayerové-Horákové na dětství v „cukrovaře“ v Malých Prosenicích - dokončení z čísla 3-4/2019

Mé další vzpomínky se dostávají k méně šťastnému období, a to k válce, spíše k jejímu poslednímu stádiu. Německá armáda využila cukrovar a zřídila zde skladiště pohonných hmot, ve kterém se převážely, skladovaly a zase odvážely barely s benzínem, naftou a olejem.

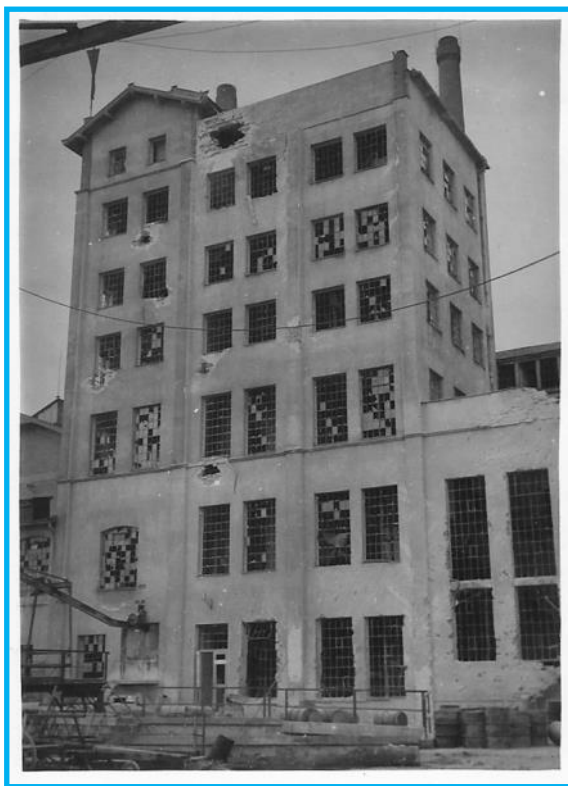
K manipulaci se sudy byli určeni ruští zajatci. Kde byli ubytováni, netuším, protože v této době jsem se po cukrovaru moc courat nesměla. Nádvoří před domem a také za domem na řepníkách bylo plné zajatců, kteří sudy, vlastně barely, přemísťovali koulením po zemi. Hlídali je takzvaní „posti,“ což byli němečtí a myslím i maďarští vojáci. Ti zajatci

byli strašně hladoví. Vím, že táta říkal, že dokonce pili i melasu.

Moje máma, která byla moc hodná, z toho byla nešťastná, a tak vymyslela plán, jak jim pomoci a dát jim najíst. V oknech směrem na řepníky byly mřížky s oky tak asi 10 x 10 cm velkými. Takže máma s **Fanynkou** nakrájely chleba a umělý med, který byl tenkrát v obchodě k dostání, na úzké tyčky tak, aby se daly prostrčit mřížky na parapet oken vedoucích na řepníky. Právě uličkou podél oken kouleli zajatci barely. Samozřejmě si toho hned všimli, a tak jen natáhli ruku a chleba i med si brali. Byl tu ale problém – „posti.“ To se vyřešilo také. Máma uměla německy a francouzsky, táta německy. A tak Fanynka nachystala na talíř svačinky pro „posti.“ Samozřejmě obsah se lišil, byl tam namazaný chleba se salámem, čaj, mléko, prostě to, co zrovna bylo, a táta s mámou to nosili „postům“ a bavili je. Ti samozřejmě pochopili, proč najednou takové podstrojování, a ochotně dělali, že nevidí krmení zajatců.

Samozřejmě lidem v obchodě u **Šimčáků** neušlo, že Fanyнка kupuje denně spoustu chlebů. Fanyнка, která neuměla lhát, jim všechno řekla. A lidé v té době drželi při sobě. Nikdo nás neudal, ale naopak kupovali jídlo také a nosili je k nám, protože oni se k zajatcům dostat nemohli. Občas Fanyнка s mámou nasmažila amolety, potřela je marmeládou a naskládala je do velké tašky. Tu jsem dostala já, protože jsem byla malá a děcku nikdo ublížit zřejmě nechtěl, a poskakovala jsem po řepnicích mezi zajatci, kteří si amolety z tašky rádi brali. Takhle to fungovalo nějaký čas a válka se začala chýlit ke konci.

Pohonné hmoty z barelů vypustili Němci na zem

Když už byla ruská armáda blízko, začali Němci rychle stěhovat barely s pohonnými hmotami pryč, aby nezůstaly Rudé armádě jako kořist. I když se hodně snažili, tak barely, které byly v prostranství před okny na nádvoří, odvést nestihli, a tak je vypustili na zem. Ty barely stály pod transportérem, kterým se dopravovaly řízký, a odtamtud tenkrát směrem k domu, kde jsme bydleli, nebyla rovina, ale mírný spád, takže všechny ty pohonné hmoty tekly k našemu domu. Navíc tohle všechno, smíchané s olejem ucpalo kanály, takže tam vzniklo jakési jezírko, přes které nešlo přejít. Chlapi to vyřešili tak, že naskládali cihly, na ně prkna, a tak jsme se mohli dostat ven. Ruské zajatce odvezli Němci pryč, takže jsme v cukrovaru zůstali jen my, kteří jsme tam bydleli.

To už se ruská armáda blížila od Grymova na Prosenice. Všichni lidé z Prosenic se samozřejmě někam ukryli, takže venku zůstalo okolo deseti německých vojáků na ulici před domem u Struhy, kteří měli asi bránit ruské armádě ve vstupu, což byl samozřejmě nesmysl.

Tátův nápad nám zachránil život

No a protože táta cukrovar dobře znal, usoudil, že nejlepší úkryt bude v cukerním skladišti. V úrovni terénu, tam totiž byla železobetonová deska, na ní byly položeny koleje s točnou, na které se otáčela Karolínka, když odtud vozila vagó-

ny s cukrem. Pod točnou byla ještě jedna místnost, kde se skladoval cukr. Táta uvažoval, že i když budou Rusové cukrovar ostřelovat, točna by to měla vydržet. Sbalili jsme trochu oblečení a jídla a schovali se dole. Byli jsme tam **my, Hrudovi, Zedkovi, Faitovi** a asi ještě nějakí další lidé z cukrovaru.

Tam tátu napadl další dobrý nápad, který nám vlastně zachránil život. Věděli jsme, že jde armáda od Grymova, a tak táta spolu s ostatními muži, co tam byli, navozili rudly pytle cukru a udělali z nich barikádu. Vždycky položili 2 pytle za sebou, takže vznikl asi dva metry široký a dva metry vysoký pruh z pytlů. Sotva to dodělali a všichni jsme si za barikádu lehli, ozvala se rána – salvy z kaťuší. Pak nastala chvílka klidu. Neodvažovali jsme se ani hnout a čekali další útok. Po nějaké době se u sklepního okénka objevil ruský voják a řekl: „Vojna kaput, iditě.“

Tak jsme vylezli. Měla jsem na sobě červené manšestrové šaty s drobnými bílými puntíky. Když je Rus uviděl, natáhl ruku a řekl: „Davaj, děvčeka.“ Máma mi šaty svlékla, měla jsem tam ještě jedny náhradní, které jsem si oblékla. Rus si šaty vzal a zmizel. Teprve venku nám lidé řekli, že si mé šaty omotal na jednu z hlavní kaťuš. Takže moje šaty pokračovaly dál jako náhražka rudého praporu.

Střelbu na cukrovar neúmyslně zavinili dva kamarádi

Radost nás všech, že je po válce, byla velká, protože každá válka znamená vždycky ztráty na životech, obavy o své blízké, nejistotu, útlak, nesvobodu

a tak dále. No a právě na tom shromáždění občanů před cukrovarem jsme se dozvěděli, proč vůbec cukrovar dostal zásah.

Jak už jsem se zmínila, byli jsme v úkrytu spolu s Hrudovými. Samozřejmě tam byl i jejich syn **Mirek**, o dost starší než já. Odhaduji, že mu tenkrát bylo tak 16 – 17 let. Mirečkovi nenapadlo nic lepšího než to, že když ostatní chlapi stavěli barikádu z pytlů cukru, tak vylezl s dalekohledem na nejvyšší bod cukrovaru, vodní věž, a díval se, kde ruská armáda je. (Poznámka – spolu s kamarádem **Janem Pekárkem**). Jenže ta armáda měla také dalekohledy, a tak ho uviděla.

Z toho usoudila, že je cukrovar obsazen Němci, kteří budou klást odpor, proto tím směrem vystřelili jednu sadu z kašuší, asi tak 8 – 10 střel, a čekali, co bude dál. Naštěstí se mezi lidmi našel odvážlivec, který se vydal armádě naproti a řekl jim, že Němci tam nejsou, že je tam jen pár německých vojáků, kteří se jim vzdají, ať už nestřílí. Jakou dohru měla Mirkova nerozvážnost u nich doma, netuším. Ty pytle s cukrem nás tenkrát zachránily, jak se ukázalo, byly totiž plné různě velkých střepin z roztrhaných nábojů z kašuší. Jeden úlomek jsem si vzala domů jako suvenýr, ale za ty roky jsem ho někde ztratila.

Kašuše s jakýmsi předvojem pomalu odjížděly z vesnice a za nimi procházela Rudá armáda. Samozřejmě všichni Proseňáci obstoupili před svými domy silnici a sledovali pochod ruských vojáků. Sice jsem byla tenkrát malá, ale pohled na pochoduující vojáky si pamatuji dodnes. Byl to nekonečný průvod k smrti unavených mužů, kteří šli pěšky, jen sem tam se mezi nimi objevil povoz s koňmi a v něm se vezli ranění vojáci a důstojníci. Někteří důstojníci jeli na několika, rovněž vyčerpaných, koních. Auto tam nebylo ani jedno. Ti vojáci šli jako ve snu, jen před sebe automaticky kladli nohy. Žádný náznak radosti, že dobyli další území. Ta jejich únava byla děsivá.

Ale Proseňáci ne-zklamali. Okamžitě rozestavěli kolem cesty stoly a židle a snad každý donesl z domu nějaké jídlo,

čaj, limonádu. Vojáci, kteří se nemohli zastavit, si jídlo a pití brali za pochodu a jedli a pili. Snad jim to alespoň trochu pomohlo. Kterým směrem se z Prosenice vydali, nevím. Ten pochod byl neskutečně dlouhý a konec byl v nedohlednu. Stála jsem tam s mámou, tátou a Fanynkou několik hodin. Pak mne odvedli domů. Až doposud jsem tak zbědovaný pochod neviděla.

Jediným kladem této války bylo, jak se chovali lidé mezi sebou. Dokázali se semknout, drželi při sobě, nezáviděli si a neudávali se, i když se přece jen objevily případy udavačů, ale opravdu jen velmi ojediněle. A já jsem ráda, že to byla moje jediná válka, kterou jsem prožila.

Vojáci mřili na naši Fanyнку puškami

Další dny po odchodu armády s kaťušemi se objevili další vojáci, kteří šli přes Prosenice. Ti už tak zbědovaně nepůsobili a usadili se také ve volném prostoru v cukrovaru. A jak už to v armádě bývá, najdou se v ní i jedinci se zájmem o ženy. Proto mámu se mnou zavřel táta do ložnice a z Fanyanky udělal **Františka**. Dal jí své oblečení a čepici, takže Fanynka s vlasy ukrytými pod čepicí s kšiltlem opravdu vypadala jako chlap.

Netrvalo dlouho a do našeho bytu vtrhlo asi deset ruských vojáků s tím, že tam budou bydlet a chtěli něco „pokušat.“ Usadili se v obýváku a chtěli obsadit i ložnici. Táta jim lámově vysvětloval, že je tam „bolná děvčeka.“ To stačilo. Rusi se samozřejmě báli nemoci, a tak nechytli ani za kliku a ložnice zůstala zachráněna.

Horší to bylo s obývánkem. Rusi tam chodili po kobercích v zablácených botách, na leštěném stole si nožem krájeli špek. Prohrabovali sekretář a chovali se dost neurvale. Když je chtěl táta trochu usměrnit, řekli mu, že je „durak“. Tak už raději mlčel a šel raději ven, aby to neviděl. Naše Fanynka, jak se říká „dobrák od kosti“, holka, která by neublížila ani kuřeti, ta při pohledu na tu spoušť, která v bytě pomalu vznikala a při představě, jak to bude pracně uklízet, tak se na vojáky pěkně naštvála. Chytila kus střepu z kaťuše, který si donesl domů táta, vyběhla ven z domu a kaťuši, vlastně jen ten střep, mrskla s nadávkami Rusům stojícím před domem pod nohy. Její gesto vojáci pochopili, i když nadávkám nerozuměli. A bylo zle, mřili na ni puškami a nebyť táty, který tam byl taky, nevím, jak by to s Fanynkou dopadlo. Rusky sice neuměl, ale vletěl k nim a posunkem známým snad v každé řeči si maloval kolečko na čele a drmolil: „On je blem, blem.“ Rusi to pochopili dobře, že ten chlap před nimi je úplný blb, zasmáli se a byl klid. Co neudělali Rusi, udělal pak doma s chutí táta. Fanynku dořval, co mohl. Mohlo se totiž klidně stát, že kdyby se mu nepodařilo přesvědčit vojáky o nepřítelosti Fanyanky, mohli nás celou rodinu považovat za nepřítel a

zastřelit. Nakonec vše dobře dopadlo.

Mně raději uklidili k bábince do Přerova

K nám do bytu přišel vyšší ruský důstojník, který všechny obyčejné vojáky z bytu vyhodil a prohlásil, že tu bude spát on. Tátovi se ulevilo. Ten důstojník uměl německy, a tak si s tátou povídali. Byl to chytrý chlap a měl i slušné chování. Také Fanyнка usoudila, že jeden oficír je lepší než horda umazaných chlapů a ochotně mu podávala jídlo a ustlala na gauči, aby se dobře vyspal. Mě s mámou táta raději uklidil na pár dní k bábince do Přerova.

Situace v Prosenicích se po odchodu posledních vojáků začala uklidňovat. Vzpomínám si, že před naše okna dovezli dva vagony s různými potřebami pro domácnost. Jako pomoc lidem od **UNRRY**. Lidé si pak z vagónů odnášeli kastroly, mýdlo a bůhví co ještě, ale chovali se velmi ukázněně, žádné rabování vagónů se nekonalo. A život lidí se po válce opět pomalu dostával do normálu. Zahlazovaly se pozůstatky války.

Všechno vypadalo nadějně. Jen moje rodina utrpěla v příštím roce velkou ztrátu. Moje milovaná, nenahraditelná máma v srpnu 1946 zemřela. Zůstali jsme s tátou sami. Byla s námi jen obětavá Fanyнка, která se starala o opuštěnou domácnost až do roku 1948, kdy jsme se už bez Fanyňky odstěhovali do Čelechovic na Hané. Tak skončila jedna důležitá část mého života. Života, kdy jsem byla neskonale šťastná, ale také neskonale nešťastná. Ztrátou toho nejcennějšího v životě děcka, mámy. Přesto všechno se mi vzpomínky na život prožitý v Prosenicích stále vrací. A i kdybych tu žila jako Metuzalém do 150 let,

tak nikdy nevymizí.“

Rukopis přepsal a upravil Ing. Milan Pospíšilík

UBYTOVANÍ RUSI MI ROZKŘÁPALI KLAVÍR

Vzpomínky na 2. světovou válku v Malých Prosenicích v domě č. 9 u Kvapilů, dnes č. 149

„Když již se válka blížila ke svému konci, tak nad Prosenicemi přelétávala spoje- necká letadla. Jednou projíždělo Malými Prosenicemi německé nákladní auto s kulometem na kapotě. Když uviděli nepřátelské letadlo, zastavili na návsi pod javory, začali chystat kulomet a chystali se na letadlo střílet. Staříček **Alois Šlosar** přiběhl domů na dvůr a posílal stařenku **Bernardinu**, dceru **Jarmilu Kva- pilovou** a mne, jedenáctiletou vnučku **Elišku**, ať se schováme do chléva, že bu- dova má pevný cihlový strop, že tam budeme v bezpečí, kdyby letadlo střílelo.

Když přelétávaly na obloze svazy spojeneckých letadel, bylo slyšet, když se přibližovaly, strašidelné dunění, byl to takový zlověstný hukot a na nebi se objevily jen stříbrné tečky. V Prosenicích byla škola jen do čtvrté třídy a do vyšších tříd chodily děti do Oseka, kam jezdily většinou na kolách. Škola neměla protiletectvé kryty, a tak při přeletu letadel pustil řídící učitel děti domů. Pamatuji si, jak jsme jeli na kolech kolem Bečvy domů.

Jednou přiběhl kamarád **František Zbořil**, že u Nových Dvorů spadlo letadlo, a tak jsme nasedli na kola a jeli jsme se tam podívat. Ani jsem doma našim ne- řekla, že jedu pryč. Na poli jsme tam viděli stříbrné trosky sestřeleného letadla. Pilot v něm uhořel a jeho tělo bylo uloženo v nějaké bedně a z těch zčernalých zbytků trčela bílá kost. Lidé, co se tam přišli podívat, tak si ze zbytků letadla vzali různé věci. Mne zaujal v oranici kousek roztaveného hliní- ku, velkého jak dlaň, a tak jsem si ho také vzala, ale časem se doma někam ztratil.

Německý voják byl slušný, a tak mu rodiče dovolili přespat ve chlévě.

V posledních dnech války, když Němci již ustupovali, tak u nás v Malých Prose- nicích v č. 9 zabouřil německý voják. Přijel s jedním koníkem, který táhl dřevěný vozík se čtyřmi loukoťovými koly. Zeptal se, jestli u nás může přespat. Byl sluš- ný, a tak mu to rodiče dovolili. Koníka si dal do chléva. Pak přišel za maminkou s hrncem a pudinkem v prášku a požádal ji, aby mu uvařila pudink. Tak mamin- ka nalila do toho hrnce mléko a pudink mu uvařila. Němec byl rád, vzal si pu- dink a ani nešel dál do stavení. Ustlal si na slámě ve chlévě a přikryl se dekou. Tak přespal a na druhý den odjel. Hrncem nechal mamince. Mysleli jsme si, kam ty můžeš s tím jedním koníkem a sám dojet, tebe určitě chytnou.

Maminka dala vojákům jídlo, které jsme měli pro sebe

Dne 8. května, když přecházela fronta, tak jsme seděli u nás ve sklepě. Pod domem byl pořádný sklep s kamennými stěnami. Měli jsme tam otoman, kolíbkou pro mimino - sestru **Jarmilu**, která se narodila 19. dubna 1945. Dále potraviny jako chleba, hrnec se sádlem, uzené maso zavažené ve sklenicích. Staříček Šlosar občas vyšel před vrata domu a zjišťoval, jaká je situace. Pak radostně volal. „Rusi jsou tady!“ Tak jsme se vyhrnuli ze sklepa a dívali jsme se z bočního okna domu směrem ke zvonici. Ruští vojáci šli přes vesnici, měli na sobě vojenské pláštěnky a ani nebyli mokří, i když překonali Bečvu. Maminka vzala jídlo, co jsme měli pro sebe nachystané ve sklepě. Nakrájela chleba, dala na něj maso, k tomu přidala okurky a nabízela to vojákům. Někteří přišli, vzali si a šli dál. Nešli v žádném tvaru, ale volně. My jsme měli radost, že jsou tady.

Voják vzal pistoli a zamířil na pantátu.

Pak přišli do vesnice další vojáci a nějak se rozdělili po domech. Jak si nás vybrali, nevím. Přišli k nám důstojníci i obyčejní vojáci a někteří byli šikmoocí. Důstojníci obsadili ložnici, že jsou unavení, a nás domácí vystrnadili. Tak jak byli, tak si i v botách lehli do bíle oblečených peřin. V ložnici jsme měli třičtvrtěční klavír který jsem dostala od Klečkových. Sedli si naproti klavíru a vojenskými

botami mlátili do klávesnice, až klavír rozkřápal. Staříček s tatínkem moji maminku s nemluvnětem a mne přestěhovali do „výměny,“ což byla místnost vedle průjezdu směrem k Rychtě a bydleli tam staříček se stařenkou. Stařenka mámu a mne, která jsem měla 11 let a byla jsem vyspělá, vyváděla na procházku na zahradu, a když se některý Rus přiblížil, tak ho rázně odháněla. Maminku zvali vojáci „na procházku“ na zahradu. Staříček s otcem chodili po dvoře a obhlíždali stavení. Vojáci na dvůr dotáhli polní kuchyň, ale jestli ji použili, nevím. Rusi vařili u nás v domě v kuchyni na sporáku. Když rozlili vodu po zemi, tak sundali z okna záclonu a utřeli to záclonou.

Měli jsme úplně strach z toho, jak se chovali. Na dvoře stála dřevěná, dlabaná pumpa na vodu a muselo se umět s ní pumpovat. Jednou se stalo, že „spadla voda“ a když se pumpovalo, tak nic neteklo. Jeden voják vzal pistoli a zamířil na pantátu Šlosara a prohlásil, že jestli voda do pěti minut nepoteče, tak že ho zastřelí. Byli jsme z toho úplně vedle. Staříček rusky neměl, a tak posunky Rusům vysvětloval, že musí donést vodu od sousedů. Takže ho pustili a on utíkal s kýblem k sousedům, donesl vodu, „zavodnil“ pumpu a pumpa zase pumpovala. Pak vzali Rusi od nás z kuchyně čtvrtlitrové hrnky, postavili je na zídku řízkového dolu a stříleli do nich - trefovali se. Neměli jsme pak z čeho snídat. U Zamazalů zase rozstříleli křišťálová lustr.

Kadibudku jsme měli na dvoře na kraji hnojiště. Rusi ji však nepoužívali a chodili vykonávat svoji potřebu do chodby domu do rohu. Když se po několika dnech Rusi chystali na odjezd, tak přistavili vůz před naše stavení. Když jsme vyšli ven, tak mne chytili za ruku a táhli na vůz, ať jedu s nimi. Staříček mne zase držel za druhou ruku a nepustil. Já jsem z toho byla totálně vyděšená.

Po odjezdu vojáků nejprve otec se staříčkem uklidili chodbu a pak nás ženské teprve pustili do stavení. Staříček zjistil, že nemá hodinky a ztratily se i moje a otcovy vysoké kožené holínky, které bylo tenkrát v módě nosit. Hrnky jsme si museli vypůjčit u sousedů, abychom si měli do čeho udělat čaj a kávu.

Zaznamenal: Ing. Milan Pospíšilík

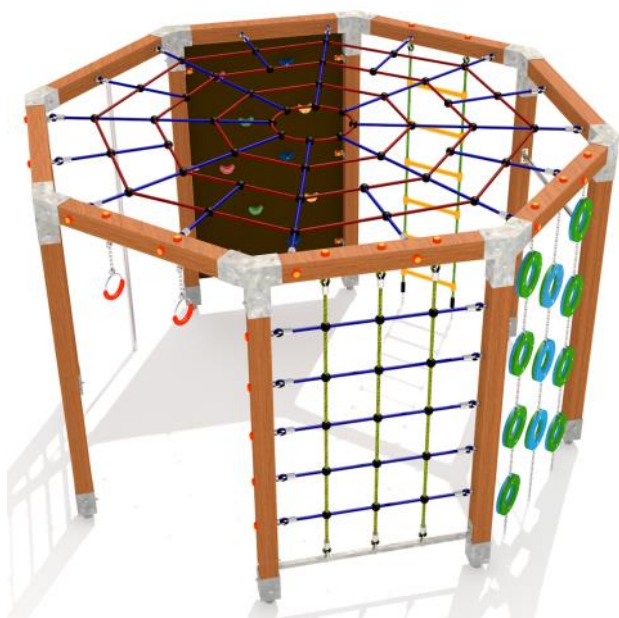
Poznámka: U Nových Dvorů se 22.8. 1944 zřítíl americký bombardér Liberator, který se vracel z bombardování rafinérií minerálních olejů v jižním Polsku. V letadle uhořel přední střelec **Martin Zeberský**, bylo mu 19 let. Byl pohřben v Lipníku nad Bečvou. Po válce bylo jeho tělo exhumováno a pohřbeno v USA.

Původní písčitá cesta v Obecním parku

Foto po odebrání písčité vrstvy před navezením zeminy

Obrázky herních prvků pro děti, které budou letos instalovány v Obecním parku

VÝSTAVY V MUZEU PŘERUŠILA EPIDEMIE

Také v závěru roku bylo v budově muzea rušno. Přivítali jsme kabelovou televizi Prerov, která natočila reportáž o výstavě „Na Vánoce dlouhý noce“, muzeum navštívili v hojném počtu účastníci hasičského Mikulášování i obecního Adventního posezení. Žáci a pedagogové základních škol z Tršic a Prosenic zavítali do muzea před vánočními svátky a děti ocenily připravený program zaměřený na vánoční tradice. A další návštěvníci, zejména rodiny s dětmi, využili prosincová nedělní odpoledne a přišli si vychutnat

předvánoční atmosféru v muzeu. A my, muzejníci, jsme 20. prosince navštívili muzeum v Tršicích. V příjemné atmosféře s kolegy muzejníky z Tršic jsme si prohlédli expozice o historii Tršic a obdivovali výstavu historických kočárků a dětských hraček. A i když muzeum v Tršicích má v porovnání s tím naším jen malé výstavní plochy, spojují nás podobné zkušenosti s muzejnictvím. A také historické osobnosti. Vždyť jeden z nejslavnějších rodáků a hospodářů Tršic, Hynek Frolyk (1834–1921), zakladatel Chmelařského spolku pro Moravu, byl dlouhou dobu místopředsedou akciového rolnického cukrovaru v Prosenicích a jedním z iniciátorů jeho založení.

V lednu už jsme mohli vyhodnotit úspěšnou muzejní sezónu 2019 - podle provozních knih navštívilo muzeum 2656 návštěvníků - a začít připravovat v pořadí již 6. sezónu - 2020.

Rádi bychom Vás pozvali na tyto akce:

3.5. 2020	<i>Zahájení výstavy Paličkovaná krajka a umělecké sklo</i>
2.8. 2020	<i>Zahájení výstavy Proseňáci na cestách</i>
13.9. 2020	<i>Hudební podvečer v muzeu</i>
31.10. až 1.11. 2020	<i>Dny otevřených dveří v muzeu</i>
8.11. 2020	<i>Vánoce v muzeu</i>

Dne 22. února jsme navštívili Muzeum Záhoří na Veselíčku - výstavu Výlet do dětství. S muzejníky na Veselíčku už dlouho spolupracujeme, vyměňujeme si jak exponáty, tak zkušenosti z muzejní činnosti.

V týdnu od 24. do 28. 2. 2020 jsme zahájili práce na ukončení vánoční výstavy a členky muzejní komise připravily velikonoční výzdobu muzea.

Uklidili jsme výstavní plochy a pokračovali v evidenci a uspořádávání exponátů v depozitáři.

K prvním návštěvníkům muzea patřila turistická výprava ze základní školy Kokory. Děti upoutaly jak stálé expozice, tak velikonoční výzdoba. Hravou formou si užily i velikonočních tradic – vynášení smrtky, jedličky, pomlázky ...

Bohužel, do dalších plánovaných akcí zasáhla epidemie koronaviru, a tak i my situaci sledujeme a přizpůsobujeme své plány celostátním omezením veřejných akcí a provozu škol.

Plánovali jsme například Noční pochod poutníků ze Sv. Kopečka na Sv. Hostýn (27.3.-28.3. 2020), dále akci Zahájení turistické sezóny v Olomouckém kraji (28.3. 2020) a návštěvy škol s programem k velikonočním tradicím. V dubnu bychom rádi připravili výstavu Paličkovaná krajka a umělecké sklo. Jaký bude vývoj

situace, teprve uvidíme.

Vážení spoluobčané, zveme Vás všechny, v příznivějším čase, k návštěvě muzea. Současně Vám přeji hlavně pevné zdraví. Těšíme se na setkání s Vámi.

Ing. Otakar Dokoupil, CSc. – předseda muzejní komise

MORENA LETOS ZŮSTALA VE VSI

Na Smrtnou neděli, letos 29. března, bývá zvykem vynést z vesnice SMRTKU, MORENU, a přivítat májíčkem jaro. Letos je ale všechno jinak. Slaměná MORENA zůstala stát v koutě, protože přišlo něco silnějšího - koronavirus. Ten zahnal všechny, i Prosénky, do domovů a nemohou se tedy scházet na zkouškách. Hlavně nemohou vynést tu SMRTKU, paní zimu. Tak asi letos zima neodejde.

Naštěstí žijeme v moderní době a víme, že příroda je mocná čarodějka a vše vrátí do svých kolejí. Prohlížíme si loňské fotografie, jak jsme vynášeli Morenu, vítali jaro s májíčkem, chodili s řehtačkami. Těšíme se, že brzy zase společně oslavíme další tradice - Pálení čarodějnic, Kácení máje, Prosenické hody a další.

Přejeme všem, aby ve zdraví a v pohodě prožili velikonoční svátky.

Za Hanácké Prosének

Mgr. Zdenka Dokoupilová

PROSENICKÁ KNIHOVNA MÁ PROFIL NA FACEBOOKU

Naším knihovníkům se v minulém roce opravdu dařilo. Obec, jako zřizovatel knihovny, dostala dokonce na poradě se střediskem Městské knihovny v Přerově pochvalu od vedoucí střediskových služeb Bronislavy Foltýnové. Pochválila nejen nové zařízení dětského oddělení, ale také vyšší počet čtenářů, kteří se do knihovny přihlásili v minulém roce.

Podle statistických tabulek, které zřizovatelé knihoven na zmíněné poradě dostali, čtenáři z naší knihovny oproti roku 2018 trošku zaostali v počtu návštěv, ale to mohlo být způsobeno uzavřením knihovny kvůli její rekonstrukci. Na počet půjčených knih však tato uzavírka výrazný vliv neměla.

Nově, pro potřeby knihovny, funguje profil na Facebooku, který začal být čtenáři brzy hojně navštěvován. Je založen jako veřejná skupina a může jej tedy navštívit kdokoli. Zájemci zde najdou informace o akcích knihovny, čtenářské recenze a další aktuality. Kde tuto skupinu najít? Používáte-li Facebook, stačí si do vyhledávače zadat „knihovna Prosenice“. O akcích se všichni mohou informovat samozřejmě také přímo v knihovně.

Čtenářské potěšení v knihovně zhatily obavy z šíření nového koronaviru. 16. března jsme knihovnu na základě rozhodnutí vlády uzavřeli. Snad se v dohledné době dočkáme zlepšení situace a do knihovny se budou čtenáři opět moci vrátit.

Přeji všem spoustu čtenářských zážitků a především pevné zdraví!

Martina Kolísková, místostarostka

KDY UŽ TOHLE SKONČÍ

Přišla to divná doba. Soukromě jí říkám doba koronavirová. Opatření proti šíření tohoto zákeřníka střídá ještě přísnější opatření. Ti, co ze dne na den přišli o práci, uzavřeli živnosti, senioři i maminky s dětmi, zůstávají doma v izolaci. Zdravotníci, zaměstnanci obchodů, řidiči, úředníci, dělníci a další do práce chodí, ale i oni si drží dle možnosti odstup. Náš společný nepřítel není vidět a může být kdekoli ...

Zatím jako občané máme jen tři možnosti, jak se expanzi neviditelného viru bránit. Tou nejdůležitější je držet si od ostatních až dvoumetrový odstup a zbytečně nevycházet z domu. Naději všichni vkládáme také do druhé možnosti ochrany, do roušek, respirátorů i rukavic. To vše by však nebylo nic platné bez zvýšené hygieny (časté mytí rukou, desinfekce povrchů, třeba i obalů zboží před jeho vybalením, kýčání a kašlání do kapesníků atd.). Ale to už všichni víme z médií ...

Ač si to ještě mnozí z nás nechtěli z počátku připustit, ochrana dýchacích cest se během krátké doby stala nezbytnou, což po čase uznal i Krizový štáb ČR a ve středu 18. března ji stanovil na veřejnosti jako povinnou.

Jednorázové roušky a respirátory však nebyly k dispozici (dodnes nejsou) a bylo potřeba improvizovat.

V Prosenicích jsme naštěstí nezaspali a na státní respirátory ani roušky nečekali. Už v pondělí 16. března začala vznikat malá skupinka dobrovolnic, které začaly roušky šít. „PROSENICKÉ ROUŠKOVÁNÍ“ se rychle rozrostlo a šilo se jako o závod. Roušky od té doby dostávají Proseňáci k nákupu v Jednotě, necelých 50 roušek rozvezli zaměstnanci obce lidem přímo domů, naši hasiči rozdali přes 80 kusů v sobotu 20. března při rozvozu po obci.

Dnes už mají občané roušek určitě dostatek na to, aby je mohli pravidelně ošetřovat a střídát. Prosenické švadlenky, dárci materiálu i zaměstnankyně Jednoty k tomuto přispěli velkou měrou. Mají totiž na kontě na každého občana více než jeden kus!

Děkuji všem, kteří jste mou prosbu k šití roušek vyslyšeli a pustili se do práce. Jsou to: paní Hofmanová, Bukvová, Hanzlíková, Kudličková, Mrázková, Juřenová, Hrabalová, Mikulicová, Joslová a Cířová. Děkuji všem za dodaný materiál, zaměstnankyním Jednoty za pomoc s předáváním. Všem, kteří švadlenkám za roušku přispěli „do kasičky“, děkuji též. Lahev dobrého vína si po té práci všechny určitě zaslouží.

Co dodat závěrem? Chovejme se tak, abychom „dobu koronavirovou“ měli co nejdříve za sebou. Aby ztráty na životech i ekonomice byly co nejmenší. Těším se na den, kdy se život vrátí opět k normálu. I mně chybí vaše společnost a z té izolace je mi chvílkami až úzko. Vydržme, pomáhejme si a mějme optimistickou mysl. Máme telefony, sociální sítě, můžeme spolu chatovat (četovat). Nejsme tak úplně sami!

„Rozhodl jsem se být šťastný, protože je to dobré pro mé zdraví.“

Voltaire, francouzský spisovatel, dramatik a filozof. Největší osobnost osvícenství (1694 - 1778)

Bud'te šťastní!

Martina Kolísková, místostarostka

MÁTE-LI MOŽNOST, UHRAĎTE POPLATKY BANKOVNÍM PŘEVODEM

Poplatky za odpad, stočné a psy

V měsíci dubnu obdržíte do svých poštovních schránek „Soupis poplatků a plateb pro rok 2020“. Splatnost poplatků a plateb (za odpad, psa a stočné) je do 31. 5. 2020, a to nejlépe bankovním převodem na základě tohoto předpisu, v nezbytných případech platbou v hotovosti v kanceláři Obecního úřadu Prosenice v úředních dnech a hodinách. **V případě děletrvajícího nouzového stavu či jiných opatření z důvodu zpomalení šíření infekce COVID-19 bude posunutý termín pro platby a obecní úřad vás bude včas informovat v místním rozhlase.**

Sběr odpadu v Prosenicích v tomto roce

Upozorňujeme občany, že mohou vozit od 14. března do 21. listopadu každou sobotu od 14:00 do 16:00 hodin svůj biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu, kovový odpad a velkoobjemový odpad do zahrady za obecním úřadem v Prosenicích. Neodebírá se stavební materiál. Tato služba je určena jen občanům z Prosenic.

Za Obecní úřad Prosenice B. Szurmanová

POBYT V PŘÍRODĚ JE PRO MYSLIVCE VŠÍM

Myslivci a myslivost vůbec dnes nejsou veřejností přijímány nijak zvlášť kladně. To to špatné mínění však není zcela na místě. Nejsme přeci vrazi lesní zvěře, jsme hospodáři lesa a přírody vůbec. Na-

ším cílem je, aby se zvěř do přírody vracela, aby se u nás znovu zabydleli bažanti a koroptve. Věřte, že se o to náš spolek upřímně snaží. A lov, ano, ten k myslivosti také patří. Ale je řízený, počty lovené zvěře jsou přísně regulovány a kontrolovány.

Staráme se o lesní školky v trati Amerika a u Panského rybníka. Sečeme tam trávu, staráme se o oplocení, sázíme a zaléváme stromy. Každý rok uklízíme v honitbě, tedy v přírodě okolo Prosenic. Věřím, že i letos se sběr odpadků uskuteční a že se do něj, stejně jako v minulém roce, zapojí i dobrovolníci. Brzy začne příprava na zimní příkrmování zvěře. Musíme mít seno, obilniny i řepu. Pobyt v přírodě a péče o její blaho je pro každého myslivce vším. Je škoda, že se naše řady nerozšiřují, jak by bylo potřeba.

Letos jsme po dlouhém zvažování upustili od pořádání plesu. Z personálního i ekonomického hlediska je to pro náš desetičlenný spolek nereálná akce. Loni jsme sotva pokryli náklady na jeho uspořádání. Příjmy z této společenské události, kterou jsme organizovali vždy rádi, nám nyní chybí. Nemůžeme však ošidit přírodu. Mrzí nás to, ale situace se takto vyvinula a my jsme se museli přizpůsobit. Přírodu rozhodně neošidíme.

Děkuji všem, kdo se spolu s námi snaží naši přírodu chránit a pečovat o ni.

Za Myslivecký spolek Prosenice-Grymov Oldřich Škrabal, předseda

RYBAŘENÍ SI MŮŽEME UŽÍVAT

Rybáři se letos pustili do úklidu v okolí rybníků již v předjaří. Velké škody na stromech, obzvláště u rybníků Rýnský a Panský, způsobují bobři, a tak se stromy musely ochránit pletivem. Početné brigády kvůli omezením proti šíření koronaviru nyní pořádat nemůžeme, ale péči o rybníky určitě nezanedbáme. Příroda nám všem totiž poskytuje především v těchto dnech nezbytný prostor pro odpočinek a relaxaci.

Vyhlášení nouzového stavu nám rybářům naštěstí nevzalo naši největší radost. Tiší blázni, jak s oblibou někteří nezasvěcení nám rybářům říkají, totiž mohou sedět u vody a koupat návnadu nadále. Pobyt na čerstvém vzduchu a radost z případného úlovku jsou tou nejlepší prevencí proti stresu z izolace a pořádnou dávkou pro imunitu.

PETRŮV ZDAR

Za Rybářský spolek Prosenice Miroslav Mikula, předseda

Co znamená Petrův zdar?

„Petrův zdar“ je pozdrav rybářů, stejně jako například „Zdař bůh“ pro horníky. Svatý Petr, jeden z dvanácti apoštolů - učedníků Ježíše Krista, je totiž patronem rybářů. Svatý Petr se narodil v Betsaidě jako druhý syn rybáře Jana (nebo Jonáše). Jeho rodné jméno však bylo Šimon. Se svým bratrem Ondřejem se živili rybařením. Když jednou Šimon (Petr) se svým bratrem vrhal síť do vody, šel okolo Ježíš a vyzval oba rybáře, aby ho následovali. Oba bratři uposlechli a Šimon (Petr) se stal nejvěrnějším Kristovým učedníkem, poté jedním z apoštolů.

PROSENICEMI PROŠEL MEDVĚD

Jednou z posledních jarních tradic, kterou jsme před vyhlášením nouzové stavu stihli, bylo masopustní vodění medvěda. Letos našemu průvodu masek chyběla z důvodu nemoci živá hudba, a tak se muselo improvizovat. Zapůjčená repro bedna na vozíčku moc neseseděla, stále sebou šila a snad by i vyskočila, kdyby se v šopě jedné z masek nenašel nepotřebný kočárek po dítěti. To se to elektronickému „Pepovi“ vyhrávalo, když se tak pohodlně vezl!

Užijte si krásné jaro a Velikonoce oslavte s rozumem. Myslete na zdraví svých blízkých.

Martina Kolísková

22. února 2020
Masopustní
Vodění medvěda

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea:

Prosinec	60	Libuše Lukášová
Leden	75	Antonín Krška
	70	Cyril Rybka
	70	František Dušek
	60	Jiřina Mádrová
	95	Jarmila Hrvníčková???
Únor	75	Františka Hrdličková
	75	Ludmila Libingerová

Blahopřejeme!

Narozené děti:

Prosinec	Amalie Mikulová
Březen	Tereza Řezníčková

Blahopřejeme!

Úmrtí:

20. prosince	Jaroslav Zemánek	73 let
24. ledna	Julie Kožuchová	99 let
18. února	Milada Gallasová	80 let
14. března	František Bortlík	86 let

Vzpomínáme!

I letos obohatili hasiči svůj ples zábavným vystoupením (8.1.2020)

Hasiči pomáhali rozvážet roušky nejstarším spoluobčanům (21.3.2020)

Pavel Vytrhlík se svým krásným úlovkem z 12. března. Kapr 70 cm, rybník v Hroušovicích.

Archivní foto ze dne 14.4.2019

Neseme, neseme máječek,
uťal ho svatý Janeček.
Je pěkně zelený,
krásně zdobený, náš stromeček.

Název: Zpravodaj obce Prosenice (periodický tisk územně-samosprávného celku).

Četnost vydávání: 4 x ročně. **Ročník:** XXVI. **Číslo:** 1/2020.

Vydavatel: Obec Prosenice, Na Návsí 10, 751 21 Prosenice, IČO: 00301809.

Místo vydávání: Obecní úřad Prosenice, Na Návsí 10, 751 21 Prosenice. **Den vydání:** 9.4.2020.

Evid. číslo: MK ČR 12614. Dodávané číslo je zdarma.

Redakční rada: Bc. Luboš Zatloukal, DiS., Martina Kolísková, Božena Szurmanová

Elektronické vydání najdete na adrese: <http://www.prosenice.cz/>